

Hivatásosoknak vagy amatőröknek?

Egerben rendezték meg április 30-án és május 1-én a felsőoktatási intézmények kórusainak és szólistáinak országos fesztiválját az Egyetemi és Főiskolai Kulturális Napok keretében. 18 felsőoktatási intézmény képviselői jutottak el az előválogatók rostáján az országos bemutatóra: hat egyetem és tizenkét főiskola énekkara, zenekara, hangszer- és énekszólístái, kamara együttesei. Majd kétezer zenésztől lett vidámabb a város. Csodálkozott is néhány tájékozatlan egri a sok maxiszoknyás lány és csokornyakkendős fiú láttán. Szegedről az Egyetemi Énekkar és az ugyancsak JATE-s Maleczki Márta (fuvola) vett részt a versenyen. Az énekkar ezüstöt, Maleczki Márta bronzot kapott. A kórus jól állta meg a helyét és aranyat remélt. Műsorválasztását és a kidolgozást csak dicséret illette a zsűri részéről. A „csak” ezüst a főiskolási kóru-

sok diktálta színvonalnak és az „arany korlátozott számának” volt köszönhető (indokolta a zsűri).

A bírálók országos szaktekintélyek voltak: Nagy Olivér, a Zenekadémia professzora, Lénárt Elek, a Népművelési Intézet előadója és Turcsányi Emil, az Akadémiai Tagozat igazgatója.

Érdekesen alakultak az aranyok a díjakban a főiskolások és az egyetemista résztvevők között. A kórusoknak kiosztható hét aranyból hatot a főiskolások kaptak, csupán egy aranyérem egyetemi kórus lett, a budapesti Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem vegyeskara. A hat aranyérmes főiskolási kórus: a nyíregyházi, az egri (vegyes- és női kar), a pécsi, a szombathelyi tanárképző, valamint az esztergomi. Tanítóképző Intézet női kara.

A fesztivál nevében első helyen

az egyetemet említik. Sajnálatosan már az előválogatás alapján az egyetemi énekkarok, zenekarok, hangszeres- és énekes szólisták sorra kiestek a természetesen lényegesen magasabb szintet diktáló, hangszereikkel rendszeresen foglalkozó és énekhangjukat művelő főiskolásokkal szemben. Jó lenne, ha figyelembe vennék, hogy az egyetemisták a zenével öntevékenyen, szabad idejükben foglalkoznak, szemben a „hivatásosan” gyakorló főiskolásokkal. Az egri versenyen az egyetemek hallgatói alig haladták meg a résztvevők tíz százalékát, így valóban irreális volt a címbezi első hely. Természetes hátránnyal — melyet az előválogatás feltételei eredményeznek — éppen hogy megjelenhetett az országos versenyen. Ez pedig aligha tesz jót az egyetemi amatőr zenei életnek.

SZONDI ILDIKÓ

Nemzetközi jog

Ez év áprilisában jelent meg a Tankönyvkiadónál dr. Haraszti Györgynek a pesti, dr. Herczegh Gézának a pécsi, dr. Nagy Károlynak a szegedi jogi kar részéről írt Nemzetközi jog című egyetemi tankönyve. A tankönyv megírása már 1973-ban elkezdődött, de sajnálatos, hogy a megjelentetése több időt vett igénybe, mint amennyit annak megírásához biztosítottak és így a hosszú átúti idő alatt a tankönyv már megjelenésekor — tekintettel a folyamatosan levő kodifikációra, új egyezményekre — kiegészítésre fog szorulni. A tankönyvben a korábbi jegyzethez képest bizonyos koncepcióbeli, rendszerbeli változás fedezhető fel, így pl. önálló fejezet lett a nemzetközi jogi felelősség, két külön fejezetre bontották a nemzetközi szervezetek terjedelmes anyagát.

Az új nemzetközi jogi tankönyv a nemzetközi jog elméletének legfontosabb problémáit marxista szemlélettel világítja meg és az elméleti megállapítások alapul vételével tárgyalja a

nemzetközi jog leglényegesebb tételes rendelkezéseit, egyben ezeket a gyakorlatból vett példákkal támasztja alá és teszi közhírré. (Megfelelő okmány és jogesetgyűjtemény szükségesége is felmerül ezzel kapcsolatban.) Mindezt az egyes nemzetközi jogintézmények történeti fejlődésének felvázolásával egészíti ki. A könyv jellegénél fogva elsősorban a jogi felsőoktatás szükségleteit hivatott kielégíteni — a szerzők egyértelműen az oktatás vezérfonalának szánták — ugyanakkor azonban nagyreményűen adunk számot arról a tankönyvről, hogy az illető karokon is elfogadják majd a társaszerzők által írt tanulmánygyűjteményeket.

Eme tankönyv — a jó példa szolgáltatása mellett — ugyanakkor felhívja a figyelmet a több tantárgynál meglévő tankönyv, illetve jegyzethiányra, a hallgatók felkészülési nehézségeire is.

Tanárdiplomával — főszerepben

Villáminterjú Nagy Zoltánnal

Egyik korábbi lapszámunkban írtunk a Szegedi Nemzeti Színház nagysikerű bemutatójáról. A *La Mancha lovagja* című musical főszerepét Nagy Zoltán játszotta. Nevét sokan ismerik a szegedi felsőoktatási intézményekben. Tíz évvel ezelőtt a JATE színpadáról indult, a tanárképző főiskola hallgatójaként. Diplomát sokáig nem láttuk. Az új időben került a szegedi színházhoz.

Előadás előtt kértünk villáminterjút tőle.

— **Hogyan kezdődött a színészi pályafutásod?**

— A Juhász Gyula Tanárképző Főiskoláról egyenesen a veszprémi színházhoz kerültem. Itt kilenc év alatt szinte mindent eljátszhattam, sokféle szerepben kipróbálhattam magam. Érdekes: havi ötszáz forintot segédjésként egy néhány szavas lakájszerepet kaptam először. Aztán a legkedvesebb alakításom egy főkomorány, Albert szerepe volt *Dobozy Imre: A tizedes meg a többiek* című darabjában.

— **Felleléte-e zenés játékokban is?**

Bár az V. éves gazdaszok és gépészek néhány napja a ballagáson és az ezt követő „sárgulás” már elbúcsúztak egyetemüktől, ez nem jelenti azt, hogy elcsendesedett Gödöllő. Az Agrártudományi Egyetem adott otthont ugyanis április 30. és május 2. között az Országos Kulturális Napok Vizualis Bemutatójának. Ezen — hogy a március 24-i Szegedi Egyetem kérdésének eleget téve „érthetővé formáljuk” ezt az egyébként országosan elfogadott megnevezést — a képzőművészeti, fotó- és amatőrfilm alszekciókban láthatuk az ország ifjú alkotóinak sok egyéni hangú művét. A fesztivál új rendszerével magyarázható, hogy az elmúlt alkalmakhoz viszonyítva jóval több, összesen 26 intézmény 139 hallgatójának nagyszámú munkája került a területi selejtezőkről az országos bemutatóra. Szegedet a JGYTF és a SZOTE hallgatói képviselték Gödöllőn.

Ábrázolás és kritika

A fesztivál programja méltón kapcsolódott az országos rendezvénysorozat keretébe. Az ünnepélyes megnyitóra április 30-án került sor; a megnyitó beszédet dr. Árpási Zoltán, a Pest megyei KISZ-bizottság első titkára mondta. Ezután mutatták be mind a közönségnek, mind a zsűrinek az amatőrfilmeket. Május 1-én a zenés ébresztő után a rendezők kedves ötleteként a fesztivál résztvevőinek megmutatták a tavasszal különösen gyönyörű egyetemi várost. Délután a rektori tanácskozókörben, délután pedig a kollégium hallgatóinak a képzőművészeti, illetve a fotókiállítás megnyitása szerepelt a programban. Mindkét bemutatót tárlatvezetéssel követték össze.

A kiállítások anyagát általában a magas művészi színvonal jellemezte. Mégis — mint ahogy

— Szívesen játszottam *A helység kalapácsa*, a *Tüvétevek* és több hasonló népi komédia énekes szerepét. De ennyi idő után a közönség már szinte minden gesztusomat, hangsúlyomat megismerte. Úgy érzem, már nem sok újat tudnék adni a veszprémi színházba járóknak. Ezért döntöttem szinte egyik napról a másikra úgy, hogy visszajövök Szegedre.

— **Hogy tetszett *Don Quijote* szerepe?**

— Már középiskolás koromban szerettem Cervantes alakját, és egy hosszabb betegség alatt alaposan átrágtam magam a regényen. A veszprémi diákszínpadon rendeztem is egy *Búsképű*-jelentet az egyetemistákkal. Amikor visszakerültem Szegedre, már tudtam a *La Mancha* tervéről és reméltem a címszerepet, aztán nagy örömmre meg is kaptam. Úgy érzem, bemutatkozásnak sikeres volt.

— **Hogy érzed magad ismét Szegeden, az itteni társulatban, és mik a további terveid?**

— Azt hiszem, sikerült beilleszkednem, jó a „munkahelyi közérzetem”. Különösebb szerepál-

maim nincsenek, de néhány év múlva szeretnék eljátszani több klasszikus Shakespeare-figurát, elsősorban egy igazi *Othellót*. Most volt egy önálló estem a főiskolán *Esti kérdés* címmel, s ezt szeretném majd a JATE-n is bemutatni.

— **Foglalkozol-e ezen túlmenően is a helyi diákszínpadokkal?**

— Számomra természetes, hogy azonnal bekapcsolódtam a tanárképző főiskola amatőr színjátszóinak nevelésébe, szakmai irányításába. Tehetséges, ügyes társaság ez, néhányukban sok adottság van az előadói, színművészi hivatásra. Szurkoltam értük a kulturális fesztiválon, és egy kicsit a magamnak is könyvettem el a döntőbe jutásuk sikerét. Most azt mondom: csak így tovább, vihetik még többre is.

— **Mit üzensz a többi szegedi diáknak?**

— Azt tapasztaltam: nagyon kell vigyázni, hogy az ember soha ne elégedjen meg azzal, amit tud, amit már elért. Legyen ereje egyre magasabbra torni, mindig megújítani önmagát!

TÓTH VALI

„Ne őrizzük az alkotásokat az iskolák falai között”

Sikeres fesztivál Gödöllőn

erre a zsűri is felhívta a figyelmet — különbséget kellett tenni az egyes alszekciók minőségi jellemzésében. A képzőművészetben az érdeklődésre leginkább jogot tartó kezdeményezés az *alkalmazott alkotások betörése*. Erre a PPMF TDK Alkotókörének falidísz-terve és Pektoi Patricia (PTKF) Építőjéteka a példa. Ennél jóval egyenletlenebb színvonalon dolgoztak a grafikusok, a festők és leginkább a szobrászok. A fotók témái, technikai megoldásai a kifejezőmód sokszínűségéről tanúskodtak. Érdekes színfoltot jelentett a 40 darab színes dia bemutatása. Ugyanakkor ezek a munkák nem voltak kellőképpen kritikusak, pedig a fesztivál megnyitójának egyik értékes gondolata így hangzott: „Az alkotás ne csak ábrázolás, hanem kritika is legyen; ezáltal váljon a társadalmi fejlődés segítőjévé.” Hasonlót mondhatunk a filmekről is. A mostani széles skálán mozgó minőség helyett a zsűri a jövőben átgondoltabb felkészülést vár az alkotóktól.

Viták és díjak

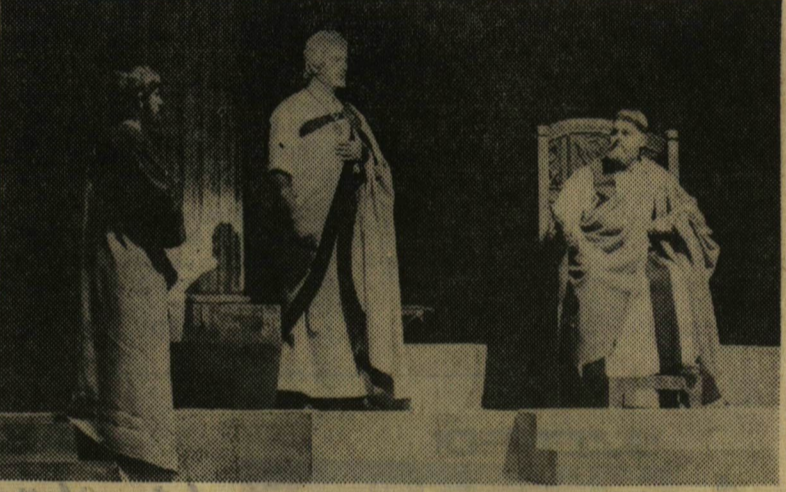
Külön kell szólnunk a három szekcióban lezajlott tartalmas *tanácskozásról*, amelyekben például a következők érdekes problémák vetődtek fel: *melyek az amatőrmozgalom fejlesztésének lehetőségei; hol kezdődik a profiművészet; a népművészet jelenlegi helyzete; hogyan lehetne még fiatalosabbá tenni a kiállításokat; mennyire kell elsajátítani egy művészeti ág képviselőjének a rokon művészetek formanyelvét* stb. Mindkét munka-

napot az egyetemi klubban disco zárta, ami különösen a második este volt hangulatos.

A harmadik nap délelőttjén az egyetem rektora fogadást adott a díjazottaknak és a csoportok vezetőinek. Ezt követte a fesztivál záróünnepélye, amelyen *Pálmai Kálmán*, az Oktatási Minisztérium főtanácsosa adta át az arany, ezüst és bronz okleveleket és az ezzel járó pénzjutalmakat. Hallgatóink közül a képzőművészet szekciójában *Hegyi Füstös László* (JGYTF) kapott aranyoklevelet, s ugyanezt a magas elismerést nyerte el *Tanya* című filmjéért és fotóiért is.

Ötletes kezdeményezésnek tarthatjuk a közönségsválasztást. Ennek eredményeként *Kőszegi János* (GATE-fotó) és az *egri tanárképző főiskola Amatőrfilm Alkotócsoportja* részesült jutalomban. A szegediek közül *Hegyi Füstös László* kívül *Németh János* és *dr. Zalányi Sámuel* (SZOTE) bronz oklevelet és a Népművelési Intézet plakettjét kapták *Ma* című diaporáma sorozatukért, amellyel a fesztiválon ezt a műfajt elsőként ők képviselték. *Eszik Alajos* (JGYTF) festményeit a zsűri bronz oklevéllel jutalmazta, *Katona János* (JGYTF) filmje ugyancsak bronz fokozatot kapott. (Valamennyi szegedi versenyzőnek további jó munkát kívánunk, a díjazottaknak pedig gratulálunk!)

A rendezvényt dr. Lőkös László rektorhelyettes ünnepi beszéde zárta. Csak két mondatát szeretném idézni, amelyben általában összegezte a Kulturális Napok általános feladatát: „Mindig irigyletem azokat az embe-

Mint már előző számunkban hírt adtunk róla, nagyszabású operai találkozó színhelye ezekben a napokban a Szegedi Nemzeti Színház. Az 1973-as debreceni „randevű” után hasonló sikerre számíthat ez a mostani rendezvény is. A Pécsi Nemzeti Színház és a debreceni Csokonai Színház mellett a fővárosból is érkeztek vendégek: előadók, szakemberek, érdeklődők. A Magyar Állami Operaház határainkon túl is jól ismert énekesei: *Andor Éva* érdemes művész és *Ötvös Csaba* énekl a helyi társulat *Manon Lescaut* előadásában a főszerepeket. Az *Állami Déryné Színház* kevéssé ismert operatársulata *Smetana*-klasszikus darabját, az *Eladott menyasszonyt* mutatja be. Képünkön az ugyancsak színre kerülő *Aranykoporsó* című operából *Rác Imre*, *Csizmadia László* és *Sinkó György* érdemes művészek látható. A főszereplő *Diocletianus* római császár alakját *Sinkó György* formálja meg *Vántus István* művében. (Hernádi Oszkár felvétele)

napon felvételek jelentek meg a kollégium falain a fesztivál programjairól.

Ez a néhány példa is mutatja, hogy volt mit tanulnunk. Csak-hogy Gödöllőn már többéves hagyománya van az ilyen jellegű események megrendezésének. Ezzel szemben Szegeden az országban először mi rendeztük az újrendszerű kulturális találkozót, amit megnevezített, hogy programokat a város művelődési központjaiba is kivittük. (Lásd „Tájékoztató” címszó alatt a március 24-i számban.) Ugyanakkor a bemutatókon azért nem valósíthattuk meg eredeti elképzeléseinket, mert a résztvevő intézmények sem vették komolyan a jelentkezéseket. Mégegyszer hangsúlyozom, sokat tanultunk Gödöllőn. Megtanultuk azt is, hogy könnyebb fesztivált rendezni egy műfajban, egy helyszínen. Ennek ellenére ígérjük, hogy két év múlva Szegeden is sikeresebbek lesznek a területi versenyek. Ennek reményében köszönjük a Szegedi Egyetem annak idején bennünket ért kritikáját. Biztosak vagyunk abban, hogy a néhány tulságosan támadó jellegű, ironikusan hangzó mondatok mindig építő szándékú kritikát tartalmaztak. Még egy gondolat: arról nem olvashattunk a március 24-i számban, hogy azért a szegedi KUN-nak is volt legálább egy pozitívuma — az esztétikusan kialakított igaz fesztiválhangulat. Igaz, ennek kevés köze van a kb. 40 JATE-s rendező többbhetes, komoly munkájához. De ha másért nem, azért a két estéért — ami a találkozó lényegét jelentette tulajdonképpen — érdemes volt dolgozni. És még valamiért: azért, mert az Országos Kulturális Napok sikere egy kicsit a területi bemutatók sikerét is tükrözi. Ez az országos rendező szerv egyhangú véleménye.

BÍRÓ KATALIN
közművelődési felelős